

نام خانوادگی:	به نام خداوند علم و قلم	نام درس: فارسی نهم
نام پدر:	اداره ی آموزش و پرورش استان قم	تاریخ:
پایه:	دیرستان	زمان آزمون:
نام دبیر:	سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰	سوالات ارزشیابی نوبت دوم
		نمره با عدد:
		نمره با حروف:

بارم	ردیف
------	------

معنی شعر و نثر

۲	<p>معنی و مفهوم عبارتهای زیر را بنویسید.</p> <p>الف) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است.</p> <p>ب) تو خود را مرنجان ای طرارا!</p> <p>ج) وین سر شوریده باز آید به سامان غم مخور</p> <p>د) تو را تا در آئینه، زنگار نیست.</p>	۱
۰/۲۵	داد ده تا داد یابی، یعنی با عدالت رفتار کن تا	۲
۰/۲۵	مرد با «حالتی از اعتراض به خود گرفتن» گفت یعنی	۳
	الف) مرد با کلماتی مقطع گفت ☐ ب) مرد با تعرض گفت ☐	

واژگان

۰/۷۵	<p>معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) چون سگ اصحاب کهف آن خرس زار.</p> <p>ب) به عقبی همین چشم داریم نیز.</p> <p>ج) زی پدرش رفت و خبردار کرد.</p>	۴
۰/۲۵	معنی درست عبارتهای زیر در کدام گزینه آمده است؟	۵
	الف) منجی: نجات یافته - لاف زدن: خودستایی کردن ☐ ب) مفتون: فریفته - قوس قزح: رنگین کمان ☐	

دانش زبانی

۰/۲۵	مشبه به (رکن دوم آرایه تشبیه) را در مصراع «آخر ای خفته سر از خواب جهالت بردار» مشخص کنید.	۶
------	---	---

۰/۲۵	<p>آرایه نوشته شده در مقابل کدام گزینه صحیح است؟</p> <p>الف) مپیچ از ره راست، بر راه کج (کنایه - تضاد - واج آرایه) ☐</p> <p>ب) پسر نوح با بدان بنشست / خاندان نوبتش گم شد (کنایه - تلمیح - تشبیه) ☐</p>	۷								
۰/۲۵	<p>نسبت واژه‌های «نور و ظلمت» همانند است با رابطه واژه‌های «سخن و نوشته».</p> <p>درست ☐ نادرست ☐</p>	۸								
۰/۲۵	<p>در کدام گزینه، واژه «چون» تشبیه ساخته است؟</p> <p>الف) چون به لشکرگاه رسید، مردم گفتند: «امیر است.» ☐</p> <p>ب) چون چراغ لاله سوزم در خیابان شما / ای جوانان عجم جان و من جان شما ☐</p> <p>ج) اینک ای خوب فصل غربی سر آمد / چون تمام شهیدان تو را می‌شناسند ☐</p>	۹								
۰/۲۵	<p>کدام عبارت به داستان حضرت ابراهیم (ع) تملیح ندارد؟</p> <p>الف) چون خلیل از شعله گل چیدن خوش است. ☐</p> <p>ب) گلستان کند آتشی بر خلیل. ☐</p> <p>ج) کلبه احزان شود روزی گلستان غم مخور. ☐</p>	۱۰								
۰/۲۵	<p>در بیت زیر قافیه‌ها را مشخص کنید.</p> <p>«همای اوج سعادت به دام ما افتد اگر تو را گذری بر مقام ما افتد»</p>	۱۱								
تاریخ ادبیات										
۰/۵	<p>هر اثر تاریخی در ستون «الف» را به صاحب آن اثر در ستون «ب» وصل کنید. (از هر ستون یک مورد اضافه است.)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">«الف»</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">هفت اورنگ</td> <td style="text-align: center;">نظامی گنجه‌ای</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">مجمع النوادر</td> <td style="text-align: center;">نیما یوشیج</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ای شب</td> <td style="text-align: center;">نظامی عروضی</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	هفت اورنگ	نظامی گنجه‌ای	مجمع النوادر	نیما یوشیج	ای شب	نظامی عروضی	۱۲
«الف»	«ب»									
هفت اورنگ	نظامی گنجه‌ای									
مجمع النوادر	نیما یوشیج									
ای شب	نظامی عروضی									
۰/۲۵	<p>کتابی است نوشته مجید خوافی به تقلید از گلستان سعدی در هجده باب:</p>	۱۳								
۰/۲۵	<p>مشهورترین شاعر رمانتیک فرانسوی است. رمان «بینوایان» از اوست:</p>	۱۴								

دانش زبانی

۰/۲۵	۱۵	درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید. الف) در مصرع «سعدیا راست روان گوی سعادت بردند» بن ماضی و بن مضارع وجود دارد. ☐ درست ☐ نادرست ب) نسبت واژه‌های «گل - گلدان - گلبرگ» همانند است با رابطهٔ واژه‌های «آب - آبی - آب‌انبار» درست ☐ نادرست ☐ ج) در مصرع «خود شکن آینه شکستن خطاست» آینه شکستن، متمم است. ☐ درست ☐ نادرست								
۰/۲۵	۱۶	هستهٔ مفعولی را در جملهٔ زیر مشخص کنید. این همه کتاب خواندنی را فقط در شهر کتاب‌ها می‌توان به راحتی پیدا کرد.								
۰/۲۵	۱۷	فعل جمله زیر را به زمان ماضی استمراری تغییر دهید. (با همان سوم شخص مفرد) نثر گلستان سعدی، بهترین نثر فارسی، در میان صدها اثر درخشان، <u>می‌درخشد</u> .								
۰/۲۵	۱۸	جدول زیر را کامل کنید. <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>مصدر</th> <th>مضارع التزامی (دوم شخص مفرد)</th> <th>مضارع مستمر (سوم شخص جمع)</th> <th>ماضی التزامی (اول شخص مفرد)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>شنیدن</td> <td>بشنوی</td> <td></td> <td>شنیده باشم</td> </tr> </tbody> </table>	مصدر	مضارع التزامی (دوم شخص مفرد)	مضارع مستمر (سوم شخص جمع)	ماضی التزامی (اول شخص مفرد)	شنیدن	بشنوی		شنیده باشم
مصدر	مضارع التزامی (دوم شخص مفرد)	مضارع مستمر (سوم شخص جمع)	ماضی التزامی (اول شخص مفرد)							
شنیدن	بشنوی		شنیده باشم							

درک مطلب

۰/۲۵	۱۹	علی مهربان، دانش‌آموز کلاس نهم است. او در حالی که در دنیای مجازی به دنبال تحقیق بود، این مطلب به چشمش خورد: «صفت لیاقت؛ صفتی است که معنی شایستگی و لیاقت می‌دهد و از ترکیب مصدر+ی ساخته می‌شود. در مصرع قومی که گشت فاقد اخلاق مردنی است مردنی یعنی لایق مردن». علی این مصرع را در صفحه ۴۷ کتاب درسی خوانده بود، در شبکهٔ شاد از دبیر ادبیات، مثال دیگری در این مورد خواست. دبیر محترم، مطلبی برایش فرستاد تا خودش بهتر بتواند صفت لیاقت را تشخیص دهد. پسرم، علی جان! «هم سؤال از علم خیزد، هم جواب. خیلی خوشحالم که این سؤال را پرسیدی. در شعر پرواز، یک صفت لیاقت به کار رفته است، از دو گزینه زیر، یکی از مصدرها معنی یک‌بار می‌دهد و یکی معنی لیاقت». علی شعر پرواز را حفظ بود، اما بین دو گزینه شک کرد: الف) به نظر شما کدام مورد می‌تواند صفت لیاقت باشد؟ <p>(۱) همسال‌های من پروانگان شدند / جستند از این قفس گشتند دیدنی ☐</p> <p>(۲) در حبس و خلوتم تا وارهم به مرگ / یا پر برآورم، بهر پریدنی ☐</p> <p>ب) با توجه به مطلبی که خواندید، دلیل خوشحالی معلم ادبیات از سؤال علی مهربان چه بود؟ <p>(۱) چون علی، شعر پرواز را از حفظ بود. ☐</p> <p>(۲) چون سؤال عالمانه‌ای پرسیده بود. ☐</p> </p>
۰/۲۵		

۲۰	با توجه به بیت «تا کی آخر چو بنفشه سر غفلت در پیش / حیف باشد که تو در خوابی و نرگس بیدار» کدام گل نماد غفلت و بی‌خبری است؟
۲۱	با توجه به بیت: «مار بد جانی ستاند از سلیم / یار بد آرد سوی نار مقیم» یار بد، عاقبتِ انسان را نهایتاً به کجا ختم می‌کند؟
۲۲	تفاوت معنی «قدم زدن» در بیت «در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم...» با «قدم زدن» در جمله «با دوستم در بوستان، قدم می‌زدیم» کدام گزینه است؟ الف) اولی سفر طولانی و دومی سفر کوتاه ☐ ب) اولی مسافرت طولانی و دومی آرام و شمرده راه رفتن به قصد تفریح ☐
۲۳	جای خالی را با یکی از کلمه‌های «دریای جوشان - کوه آهن» پر کنید: یکی از شاگردان در محضر استاد حمزه به نصیرالدین گفت: «من نام تو را نهاده‌ام؛ چون خستگی نمی‌شناسی.»
۲۴	با توجه به عبارت «عمل به مرد بزرگ و شریف گردد» آیا انسان به شغل ارزش می‌دهد؟ بلی ☐ خیر ☐
۲۵	با توجه به بیت «بود قدر تو افزون از ملایک / تو قدر خود نمی‌دانی چه حاصل؟» دلیل افسوس خوردن شاعر چیست؟
۲۶	در بیت «چراغ یقینم فرا راه دار / ز بد کردنم دست کوتاه دار» سعدی دو چیز را از خداوند طلب می‌کند، آن دو را بنویسید.

بیت شه